

EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

1.1 Contextul socio-demografic și necesitatea intervenției normative

România se confruntă, începând cu anii '90 ai secolului trecut și cu precădere după aderarea la Uniunea Europeană în 2007, cu un fenomen masiv de emigrație a cetățenilor săi. Conform datelor disponibile la nivelul Institutului Național de Statistică și ale Organizației Internaționale pentru Migrație, se estimează că aprox. 6,5 milioane de cetățeni români trăiesc și muncesc în prezent în afara granițelor țării, reprezentând una dintre cele mai mari comunități de diaspora din Europa și una dintre cele mai semnificative din lume, raportat la dimensiunea populației de origine.

Această realitate demografică are consecințe profunde și persistente asupra capacității economice, a coeziunii sociale și a sustenabilității sistemelor publice din România. Îmbătrânirea populației rezidente, deficitul accentuat de forță de muncă în sectoare strategice, declinul natalității și presiunea crescută asupra sistemului de pensii sunt efecte directe ale unui fenomen migratoriu care depășește ca amploare media europeană și care a depășit capacitatea de răspuns a statului român, atât la nivel de politici publice, cât și la nivel de instrumente administrative.

Pe fondul acestor provocări, se înregistrează totodată un interes crescut al cetățenilor români din diaspora de a se reîntoarce în țara de origine, motivat de factori precum evoluțiile salariale din România, îmbunătățirea relativă a standardelor de viață, dorința de reconectare cu familia și cu valorile culturale proprii, precum și deteriorarea condițiilor de trai în unele state-gazdă. Studiile de specialitate și sondajele realizate de organizații neguvernamentale, de mediul academic și de structuri publice arată că un procent semnificativ dintre românii din diaspora își exprimă intenția de revenire în țară, însă renunță la aceasta în lipsa unor instrumente clare, accesibile și eficiente de sprijin și orientare.

Barierile cel mai frecvent invocate de potențialii repatrianți vizează: dificultatea parcurgerii sistemului birocratic românesc după ani de absență, imposibilitatea de a obține informații coerente și complete dintr-o sursă unică, fragmentarea responsabilităților instituționale între zeci de autorități publice cu competențe orizontale, lipsa unor servicii de consiliere specializate disponibile în afara granițelor, dificultăți de recunoaștere a diplomelor și calificărilor obținute în străinătate, incertitudini privind integrarea copiilor în sistemul educațional românesc, precum și lipsa unor programe coerente de sprijin pentru reintegrarea pe piața muncii sau pentru accesarea unor forme de locuire.

1.2 Insuficiențele legislative și instituționale în vigoare

Cadrul legislativ și instituțional actual nu oferă un instrument unitar, coerent și accesibil de sprijin pentru cetățenii români din diaspora care doresc să revină în România. Deși există preocupări punctuale în legislația diferitelor domenii — ocuparea forței de

muncă, evidența populației, recunoașterea diplomelor, sistemul fiscal — acestea nu sunt integrate într-un cadru normativ comun și nu beneficiază de o platformă unică de acces.

Departamentul pentru Românii de Pretutindenți are în prezent un mandat relativ restrâns și nu dispune de instrumentele operaționale necesare pentru a asigura coordonarea transinstituțională impusă de complexitatea procesului de repatriere și reintegrare. Legislația în vigoare nu prevede obligații clare pentru autoritățile publice centrale de a furniza, în format integrat și actualizat, informații relevante pentru diaspora, nu reglementează standarde de calitate pentru serviciile de consiliere și nu instituie mecanisme de monitorizare și evaluare a impactului politicilor de repatriere.

Platforma digitală existentă, e-guvernare, funcționează în prezent ca un simplu agregator de informații generale, fără a oferi servicii interactive de consiliere.

În absența unui cadru normativ clar, colaborarea interinstituțională rămâne la nivel informal sau voluntar, fără mecanisme de responsabilizare pentru neîndeplinirea obligațiilor. Aceasta conduce la o calitate inegală a serviciilor, la suprapuneri de competențe și la lacune semnificative în acoperirea nevoilor beneficiarilor. Existența unor sancțiuni contravenționale pentru neîndeplinirea obligațiilor de actualizare a informațiilor, inexistente în prezent, ar constitui un factor esențial de disciplinare instituțională.

1.3 Principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse

Propunerea legislativă este fundamentată pe principiul accesibilității universale a serviciilor publice pentru cetățenii români indiferent de locul de reședință, pe principiul ghîșeului unic ca modalitate de simplificare administrativă, pe principiul gratuității serviciilor de informare și consiliere pentru diaspora, pe principiul transparenței și actualizării permanente a informațiilor publice și pe principiul responsabilizării instituționale prin mecanisme sancționatorii clare.

Finalitatea reglementărilor propuse este de a crea un instrument național integrat, operațional și sustenabil de sprijin pentru repatrierea și reintegrarea cetățenilor români din diaspora, contribuind astfel la atenuarea efectelor negative ale migrației și la valorificarea capitalului uman acumulat de românii din străinătate în beneficiul societății și economiei românești.

Elementele de noutate aduse de prezenta propunere legislativă sunt: instituirea unui cadru normativ primar dedicat exclusiv Ghîșeului Unic pentru Diaspora; stabilirea unor obligații legale clare pentru autoritățile publice centrale de a înregistra și actualiza informații în platformă; reglementarea unui serviciu de consiliere integrată cu personal de specialitate; instituirea unui regim contravențional pentru nerespectarea obligațiilor de actualizare; reglementarea unor puncte fizice de contact în cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare și al structurilor prefecturilor; și stabilirea unui cadru procesual pentru elaborarea arhitecturii tehnice și a metodologiei de funcționare a GUD.

1.4 Referiri la documente de politici publice relevante

Prezenta propunere legislativă are în vedere orientările cuprinse în Strategia națională privind imigrația pentru perioada 2021-2024, care recunoaște importanța facilității repatrierii cetățenilor români ca vector al politicii demografice și de dezvoltare

a resurselor umane. De asemenea, propunerea se înscrie în logica Strategiei de Digitalizare a României și a obiectivelor privind simplificarea administrativă, prin utilizarea instrumentelor digitale ca modalitate prioritară de furnizare a serviciilor publice.

La nivel european, propunerea se corelează cu obiectivele Deceniului Digital al Uniunii Europene 2030, care prevăd digitalizarea serviciilor publice ca prioritate strategică, și cu recomandările Comisiei Europene privind mobilitatea forței de muncă și facilitarea reintegrării cetățenilor europeni reveniți din state terțe sau din alte state membre.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

2.1 Efecte asupra mediului macroeconomic

La nivel macroeconomic, crearea Ghișeului Unic pentru Diaspora poate genera efecte pozitive semnificative prin facilitarea reîntoarcerii unui număr mai mare de cetățeni români cu înaltă calificare profesională și cu acumulare de capital uman considerabilă. Reintegrarea eficientă a repatrianților pe piața muncii românești contribuie la atenuarea deficitului structural de forță de muncă calificată care afectează sectoare strategice precum construcțiile, sănătatea, industria prelucrătoare și tehnologia informației.

Conform estimărilor Băncii Mondiale și ale Comisiei Europene, un repatriant care se reintegrează cu succes pe piața muncii generează un impact fiscal net pozitiv, contribuind la sistemul de taxe și impozite, la sistemul de pensii și la consumul intern. Studiile de specialitate indică faptul că diaspora română transferă anual sume importante în România sub formă de remitențe, estimat la echivalentul a câteva miliarde de euro, iar repatrierea unui segment din aceasta ar converti fluxurile de remitențe în consum direct și investiții pe teritoriul național.

Componenta de sprijin antreprenorial prevăzută în cadrul GUD poate stimula înființarea de noi întreprinderi de către repatrianți, care aduc cu ei nu doar capital financiar, ci și cunoștințe de management, rețele de afaceri internaționale și experiențe de bune practici acumulate în state cu economii mai dezvoltate. Aceasta poate genera efecte multiplicatoare în economie, prin crearea de locuri de muncă și transfer de know-how.

2.2 Efecte asupra mediului de afaceri

Prezenta reglementare nu impune sarcini administrative suplimentare pentru mediul privat de afaceri. Dimpotrivă, facilitând reintegrarea repatrianților pe piața muncii și orientând aceștia prin servicii de sprijin antreprenorial, reglementarea contribuie la creșterea ofertei de forță de muncă calificată, ceea ce poate atenua presiunile salariale asociate deficitului de personal din sectoarele productive.

Serviciile de informare privind sistemul fiscal românesc și convențiile de evitare a dublei impunerii, disponibile prin intermediul GUD, vor reduce incertitudinea și costurile de tranzacție ale cetățenilor care intenționează să revină și să desfășoare activitate economică în România, contribuind astfel la creșterea predictibilității mediului de afaceri pentru această categorie de investitori.

2.3 Efecte sociale

Din perspectivă socială, reglementarea propusă vizează rezolvarea unor probleme reale și urgente cu care se confruntă cetățenii români reveniți sau care intenționează să revină în România. Facilitarea înscrierii copiilor în sistemul educațional și a recunoașterii studiilor efectuate în străinătate reduce riscul de marginalizare socială a familiilor repatriate și contribuie la o reintegrare mai rapidă și mai durabilă.

Consilierea privind accesul la locuință, la sistemul de sănătate și la sistemele de asigurări sociale elimină un factor important de descurajare a repatrierii și contribuie la reducerea vulnerabilității sociale a repatrianților, în special a celor aparținând categoriilor defavorizate. Existența unor puncte fizice de contact în cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare asigură accesul egal la servicii de informare inclusiv pentru persoanele cu competențe digitale limitate.

La nivel demografic, facilitarea repatrierii poate contribui, pe termen mediu și lung, la contracararea tendinței de depopulare înregistrată în special în mediul rural și în orașele mici și mijlocii din România, zone care sunt și cele mai afectate de emigrația masivă.

2.4 Efecte asupra mediului înconjurător

Prezenta propunere legislativă nu are efecte directe sau semnificative asupra mediului înconjurător. Digitalizarea serviciilor publice prin platforma electronică diaspora.gov.ro și reducerea necesității deplasărilor fizice ale beneficiarilor la ghișeele autorităților publice contribuie, în mod indirect, la reducerea amprente de carbon asociate activității administrative, în linie cu obiectivele Pactului Verde European și cu angajamentele României în domeniul tranziției digitale și ecologice.

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

3.1 Impactul pe termen scurt

Cheltuielile aferente operaționalizării Ghișeului Unic pentru Diaspora și ale platformei digitale diaspora.gov.ro, prevăzute de art. 11 al propunerii legislative, se suportă din bugetul Autorității pentru Digitalizarea României. Acestea includ costurile de dezvoltare și integrare a aplicației informatice, costurile de infrastructură hardware și software, costurile de interoperabilitate cu sistemele informatice guvernamentale existente, precum și cheltuielile de personal aferente echipelor de specialitate care vor asigura funcționarea și mentenanța platformei.

Costurile operaționale legate de furnizarea serviciilor de consiliere integrată de la nivel central, de asigurarea punctelor fizice de contact în cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, precum și cele legate de organizarea punctelor locale de informare GUD prin intermediul prefecturilor se suportă din bugetele autorităților responsabile, respectiv ale Departamentului pentru Români de Pretutindeni, Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, fără a necesita alocări bugetare suplimentare față de cele existente, în limita resurselor disponibile.

Serviciile furnizate prin GUD sunt gratuite pentru beneficiari, conform art. 1 alin. (6) al propunerii legislative, ceea ce înseamnă că nu se generează venituri bugetare directe din taxe sau tarife aferente acestor servicii. Cu toate acestea, sumele provenite

din amenzile contravenționale aplicate conducătorilor autorităților publice care nu își îndeplinesc obligațiile de actualizare a informațiilor în platformă se fac venit la bugetul de stat, potrivit art. 10 alin. (4).

3.2 Impactul pe termen lung (5 ani)

Pe termen mediu și lung, facilitatea repatrierii unui număr semnificativ de cetățeni români cu experiență profesională și cu calificări înalte poate genera venituri bugetare suplimentare prin impozitul pe venit, contribuțiile la asigurările sociale și de sănătate, taxele și impozitele locale, precum și prin TVA aferent consumului intern suplimentar generat de aceștia. De asemenea, reducerea presiunii asupra sistemului de asistență socială prin reintegrarea repatrianților pe piața muncii poate genera economii bugetare indirecte.

Costurile de mentenanță și actualizare ale platformei digitale diaspora.gov.ro pe orizontul de 5 ani vor necesita alocări bugetare anuale pentru Autoritatea pentru Digitalizarea României, a căror dimensiune exactă va fi stabilită prin hotărârea de Guvern prevăzută la art. 12 din propunerea legislativă, care va aproba arhitectura aplicației informatice și va estima costurile de implementare și operare. Cheltuielile de personal aferente serviciului de consiliere integrată și punctelor de contact se vor încadra în limitele stabilite prin legile anuale ale bugetului de stat.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

4.1 Implicațiile noii reglementări asupra legislației în vigoare

Prezenta propunere legislativă instituie un cadru normativ primar nou, de sine stătător, care nu modifică sau abrogă direct alte acte normative în vigoare, ci completează ansamblul legislativ existent cu instrumente și mecanisme noi, specifice obiectivului de facilitare a repatrierii și reintegrării diasporei.

Regimul contravențional instituit prin art. 10 este în deplină concordanță cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, la care face trimitere expresă propunerea legislativă. Prevederile privind protecția datelor cu caracter personal vor fi implementate cu respectarea strictă a Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal (GDPR) și a legislației naționale de transpunere, respectiv Legea nr. 190/2018.

Operaționalizarea GUD necesită corelarea cu cadrul legal specific fiecărui domeniu de servicii acoperit.

4.2 Compatibilitatea cu reglementările europene și internaționale

Propunerea legislativă este în deplină concordanță cu principiile și reglementările europene aplicabile. Crearea unui ghîșeu unic pentru accesul la servicii publice se înscrie în logica Regulamentului (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului privind crearea unui portal digital unic pentru accesul la informații, proceduri și servicii de asistență și de soluționare a problemelor, aplicabil la nivelul statelor membre și care urmărește reducerea birocrăției și facilitarea accesului cetățenilor la servicii publice transfrontaliere.

Nu sunt identificate incompatibilități cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sau cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. Propunerea legislativă nu restricționează drepturi sau libertăți fundamentale, ci, dimpotrivă, creează instrumente suplimentare pentru exercitarea efectivă a dreptului la liberă circulație și a dreptului la revenire în statul de cetățenie, consacrate de art. 25 din Constituția României, republicată, și de art. 3 din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului.

Interoperabilitatea tehnică a platformei diaspora.gov.ro cu alte sisteme informatice europene se va realiza cu respectarea cadrului european de interoperabilitate pentru serviciile publice europene, stabilit prin Decizia (UE) 2015/2240 a Parlamentului European și a Consiliului și al Programului ISA² privind soluțiile de interoperabilitate.

V. CONSULTĂRILE DERULATE ÎN VEDEREA ELABORĂRII PROPUNERII LEGISLATIVE

Elaborarea prezentei propuneri legislative a beneficiat de consultări cu reprezentanți ai comunităților de români din diaspora, organizați în asociații și organizații neguvernamentale active în state cu o prezență semnificativă a cetățenilor români, precum Italia, Spania, Germania, Marea Britanie, Franța și Statele Unite ale Americii. Asociațiile consultate au transmis propuneri concrete privind categoriile de servicii care ar trebui integrate în GUD, modalitățile de accesare preferate de diaspora și tipurile de bariere administrative cu care se confruntă persoanele care încearcă să revină în România.

Au fost consultați specialiști în drept administrativ, în politici publice, în migrație internațională și în tehnologia informației, care au formulat recomandări referitoare la arhitectura funcțională a GUD, la mecanismele de responsabilizare instituțională și la modalitățile de asigurare a sustenabilității operaționale a platformei. Recomandările privind instituirea unui regim contravențional pentru neîndeplinirea obligațiilor de actualizare a informațiilor și instituirea unui serviciu de consiliere integrată cu personal de specialitate au fost preluate integral în textul propunerii legislative.

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, s-a solicitat Guvernului comunicarea punctului de vedere asupra prezentei propuneri legislative. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 73/1993 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată, s-a solicitat avizul Consiliului Legislativ. Avizul Consiliului Economic și Social a fost solicitat în temeiul art. 2 alin. (2) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată.

VI. ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE PUBLICĂ

Activitățile de informare publică privind elaborarea prezentei propuneri legislative au inclus prezentarea conținutului și a obiectivelor reglementării propuse în cadrul unor evenimente publice organizate în colaborare cu asociații ale diasporei române, atât pe teritoriul României, cât și în comunitățile de români din principalele state de destinație a emigrației românești.

Ulterior adoptării legii, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe și cu Autoritatea pentru Digitalizarea României, va derula campanii de informare publică destinate diasporei române privind existența, funcționalitățile și modalitățile de utilizare ale GUD și ale platformei diaspora.gov.ro, prin intermediul rețelelor sociale, al site-urilor autorităților publice, al misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, precum și prin parteneriate cu asociațiile și comunitățile românești din străinătate.

VII. MĂSURILE DE IMPLEMENTARE

7.1 Modificările instituționale la nivel central

Implementarea Ghișeului Unic pentru Diaspora implică o serie de modificări instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale. Departamentul pentru Românii de Pretutindeni dobândește, în temeiul prezentei legi, un rol extins de autoritate responsabilă pentru dezvoltarea, administrarea și suportul operațional al GUD, ceea ce va necesita reconfigurarea organigramei sale și întărirea capacității administrative prin personal de specialitate în tehnologia informației, în managementul de proiecte digitale și în furnizarea de servicii de consiliere.

Fiecare autoritate publică centrală cu atribuții în domeniile vizate de prezenta lege — Ministerul Muncii, Ministerul Educației, Ministerul Economiei, Ministerul Dezvoltării, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Autoritatea Națională pentru Calificări și altele — va desemna, prin act administrativ intern, o persoană responsabilă cu gestionarea procesului de înregistrare și actualizare a informațiilor în GUD. Aceasta presupune identificarea și formalizarea unor fluxuri de lucru interne, proceduri clare de actualizare și mecanisme de verificare a calității și actualității informațiilor furnizate.

Autoritatea pentru Digitalizarea României va asigura dezvoltarea și integrarea platformei digitale diaspora.gov.ro în infrastructura digitală guvernamentală, cu respectarea standardelor tehnice de interoperabilitate stabilite prin legislația privind sistemul e-guvernare, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

7.2 Modificările funcționale la nivel local

La nivelul administrației publice locale, propunerea legislativă prevede organizarea de puncte locale de informare GUD, în special în unitățile administrativ-teritoriale cu un număr semnificativ de cetățeni reîntorși, în colaborare cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și în coordonare cu instituția prefectului. Aceasta implică identificarea de spații corespunzătoare, formarea personalului desemnat, asigurarea accesului la platforma digitală diaspora.gov.ro și stabilirea unui protocol de colaborare cu structurile centrale ale GUD.

Instituția prefectului va organiza, în cadrul structurilor sale, puncte de contact GUD care vor funcționa cu un număr minim de 3 posturi, conform art. 3 alin. (4) din propunerea legislativă. Această prevedere nu presupune crearea unor posturi noi, ci redirectionarea sau redefinirea funcțională a unor posturi existente în cadrul instituției

prefectului, în scopul acoperirii funcției de informare și consiliere de prim nivel pentru beneficiarii GUD.

7.3 Planul de implementare

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, perioadă în care autoritățile implicate vor demara activitățile pregătitoare. În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii, Guvernul va adopta hotărârea prin care se aprobă arhitectura aplicației informatice GUD și a platformei diaspora.gov.ro, la propunerea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni și a Autorității pentru Digitalizarea României. În termen de 180 de zile de la adoptarea hotărârii de Guvern, Autoritatea pentru Digitalizarea României și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni vor adopta, prin ordin comun, metodologia de funcționare a GUD, inclusiv normele privind furnizarea serviciilor de consiliere, standardele de calitate și indicatorii de performanță.

Monitorizarea implementării și evaluarea periodică a impactului GUD asupra fluxurilor de repatriere, asupra gradului de satisfacție al beneficiarilor și asupra indicatorilor de reintegrare socioeconomică a repatrianților vor fi realizate de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, singur sau în colaborare cu institutele de cercetare, și vor face obiectul unor rapoarte anuale prezentate Parlamentului României, contribuind astfel la fundamentarea unor eventuale ajustări normative sau operaționale necesare.

INIȚIATOR:

Deputat AUR Ramona Lovin _

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative - Lege privind organizarea, funcționarea și administrarea Ghîșeului Unic pentru Diaspora

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	BARSTAN TIBERIU CAANDIU	AUR	
3.	POSCUTOR DEJANCA	AUR	
4.	CACINE GHE MATIS	AUR	
5.	Priescu Ionel	AUR	
6.	PUSCASU PETRE	AUR	
7.	BUTUEA CRISTINA-IRINA	AUR	
8.	GHEORGHE IONEL	AUR	
9.	CANCEA SILVIU	AUR	
10.	VASIU GEORGEEL	AUR	
11.	VANIH-TUDOR LINA	AUR	
12.	MUSAT LUCIAN	AUR	
13.	TILEA STRA	AUR	
14.	POJAVIC Florin - Canel	AUR	

LISTA
Sustinătorilor propunerii legislative – Lege privind organizarea, funcționarea și
administrarea Ghișeului Unic pentru Diaspora

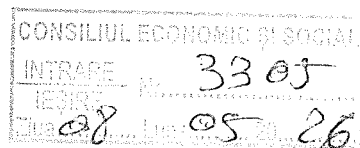
Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	MINDRESCU MIC.	AUR	
16.	Vulpoiu Dorcel	AUR	
17.	AVRĂMESCU ȘTEFĂNIȚĂ-ALIN	AUR	
18.	ARIANA -ELENA CÎRLIGEANU	A.U.R.	
19.	IAGAN MONICA	AUR	
20.	GURUȚ ȘTEFĂN - OCTAVIAN	AUR	
21.	SORIN MUNOACIU.	AUR	
22.	PASCARIU MIHAI -COSMIN	AUR	
23.	POPESCU ANTONIO GABI	AUR	
24.	MITREA LUMITRINA	AUR	
25.	VARSAN CIPRIAN NICOLAE	AUR.	
26.	NEGOESCU MIHAI-BOGDAN	AUR	
27.	Ramona Joana LUGUȘELI	AUR	
28.	CIOBANCI DANIEL - CĂTĂLIN	AUR	

LISTA
Sustinătorilor propunerii legislative - Lege privind organizarea, funcționarea și
administrarea Ghișeului Unic pentru Diaspora

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PETRISOR PEIU	AUR	
2	CRISTINA DUMITRESCU	AUR	
3	Laurențiu Plăese	AUR	
4	CONSTANTINESCU RODICA	AUR	
5	Petre George Ceșu	AUR	
6	STOICA CIPRIAN-ITIU	A.U.R.	
7	Sanda M. Ionut	AUR	
8	DANIELA STEFANESCU	AUR	
9	Pavoreea Teodor	AUR	
10	Silgeanu Codrin	AUR	
11	Luminita Pucean-Fernandes	AUR	
12	Euglen Cristian Sipos	AUR	
13	GEAMANU STEFAN	A.U.R.	
14	IACOB CONSTANTIN-CIPRIAN	A.U.R.	

LISTA
 Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind organizarea, funcționarea și
 administrarea Ghișeului Unic pentru Diaspora

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	BARCARI LORINA	AUR	
16.	COSTACHE CHERITĂ	AUR	
17.	Lăvric Sorin	AUR	
18.	SPAU DUMITRU	A.U.R.	
19.	SPAU ANDREI	AUR	
20.	SPDȘ EUGEN-CRISTIAN	A.U.R.	
21.	ROMAN FĂRĂȘ - VALENTIN	AUR	
22.	Nobile Madelon	AUR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

privind organizarea, funcționarea și administrarea Ghișeului Unic pentru Diaspora

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1

- (1) Prezenta lege reglementează organizarea, funcționarea și administrarea Ghișeului Unic pentru Diaspora, denumit în continuare GUD.
- (2) GUD este sistemul național unic de informare, consiliere și orientare a cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate care intenționează să se restabilească.
- (3) GUD reprezintă instrumentul esențial de coordonare și integrare a serviciilor publice destinate reîntoarcerii și reintegrării cetățenilor români din străinătate, precum și de monitorizare a impactului acestor servicii asupra pieței muncii, sistemului educațional și dezvoltării economice.
- (4) Scopul GUD este reprezentat de creșterea accesibilității, coerenței și eficienței serviciilor publice destinate cetățenilor români din străinătate care doresc să revină în țară, prin simplificarea interacțiunii acestora cu administrația publică centrală și locală.
- (5) GUD asigură accesul beneficiarilor la informații clare, actualizate și integrate privind serviciile publice relevante pentru reîntoarcere și reintegrare, precum și la mecanismele necesare pentru accesarea acestor servicii.
- (6) Serviciile furnizate prin GUD sunt gratuite pentru beneficiari.

Art. 2

- (1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
 - a) beneficiar – cetățean român cu domiciliul sau reședința în străinătate care solicită, accesează sau utilizează serviciile oferite prin GUD;
 - b) ghișeu unic – ansamblul de servicii integrate de informare, consiliere și orientare, furnizate printr-o platformă electronică națională și prin puncte fizice de contact, care permit beneficiarilor să obțină, printr-un singur punct de acces, informații și sprijin privind formalitățile administrative, integrarea pe piața muncii, integrarea copiilor în sistemul educațional, recunoașterea diplomelor și calificărilor, programele guvernamentale și facilitățile existente, sprijinul antreprenorial și accesul la locuință;
 - c) servicii de consiliere administrativă – servicii prin care beneficiarii sunt informați și sprijiniți cu privire la documentele și procedurile necesare stabilirii în România, inclusiv

în materia evidenței persoanelor, actelor de stare civilă, cetățeniei, asigurărilor sociale și de sănătate;

d) servicii de integrare pe piața muncii – servicii de informare, consiliere și mediere privind locurile de muncă disponibile, condițiile de angajare, drepturile și obligațiile lucrătorilor, precum și accesul la măsuri active de ocupare;

e) servicii de integrare educațională – servicii de informare și consiliere privind înscrierea și transferul copiilor în sistemul de învățământ preuniversitar și universitar din România, inclusiv recunoașterea studiilor efectuate în străinătate și măsurile de sprijin educațional;

f) servicii de recunoaștere a diplomelor și calificărilor – servicii de informare și orientare privind procedurile de recunoaștere și echivalare a diplomelor, certificatelor și calificărilor profesionale obținute în străinătate;

g) servicii de sprijin antreprenorial – servicii de informare și consiliere privind programele de sprijin pentru antreprenorial, inclusiv cele destinate persoanelor repatriate, accesul la finanțare, facilități fiscale și proceduri de înființare a întreprinderilor;

h) servicii de sprijin pentru locuire – servicii de informare și consiliere privind programele guvernamentale și locale de sprijin pentru achiziționarea sau închirierea unei locuințe, precum și alte instrumente de sprijin în domeniul locuirii.

(2) Pentru serviciile prevăzute la alin. (1) lit. d)-f), la cererea beneficiarului, personalul prevăzut la art. 4 oferă sprijin în redactarea și pregătirea documentației relevante și în transmiterea documentației către autoritățile relevante. Cererea beneficiarului se va soluționa în termen de 60 de zile.

CAPITOLUL II - Organizarea Ghiseului Unic pentru Diaspora

Art. 3

(1) GUD este o platformă electronică publică, operată la nivel național și integrată în infrastructura digitală guvernamentală.

(2) GUD are caracter public și este accesibil în mod gratuit prin intermediul platformei digitale diaspora.gov.ro.

(3) Prin intermediul platformei digitale diaspora.gov.ro, beneficiarii pot transmite cereri, documente și solicitări de informații de la distanță, în vederea inițierii și derulării procedurilor aferente serviciilor publice accesibile prin GUD

(4) În GUD și în platforma digitală diaspora.gov.ro se regăsesc informații referitoare la:

a) procedurile și documentele necesare stabilirii în România;

b) serviciile de integrare pe piața muncii;

c) serviciile de integrare educațională pentru copii;

d) procedurile de recunoaștere a diplomelor și calificărilor;

e) programele guvernamentale și facilitățile existente pentru cetățenii români din străinătate;

f) programele de sprijin antreprenorial;

g) programele și măsurile de sprijin pentru achiziționarea sau închirierea unei locuințe;

h) sistemul de pensii;

i) sistemul fiscal și referitoare la evitarea sau eliminarea dublei impuneri;

j) alte servicii relevante pentru reîntoarcere și reintegrare.

(4) Serviciile furnizate prin GUD pot fi accesate atât online, cât și prin puncte fizice de contact organizate în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României, precum și în cadrul structurilor desemnate din cadrul instituției prefectului, acestea din urmă funcționând cu un număr minim de 3 posturi.

Art. 4

(1) Coordonarea la nivel național a GUD este asigurată de Departamentul pentru Români de Pretutindeni, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Agenția Națională de Administrare Fiscală și alte autorități publice centrale cu atribuții în domeniile vizate.

(2) Departamentul pentru Români de Pretutindeni îndeplinește atribuțiile de autoritate responsabilă pentru dezvoltarea, administrarea și suportul operațional al GUD și al platformei diaspora.gov.ro.

(3) În vederea funcționării GUD, autoritățile publice centrale prevăzute la alin. (1) desemnează structurile și persoanele responsabile cu furnizarea și actualizarea informațiilor în platformă și cu asigurarea consilierii de specialitate.

Art. 5

(1) În cadrul GUD se organizează, la nivel central, un serviciu de consiliere integrată, care asigură, prin personal de specialitate, răspunsuri la solicitările beneficiarilor, orientarea acestora către instituțiile competente și monitorizarea parcursului administrativ al cazurilor complexe.

(2) Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României asigură, în limita resurselor disponibile, puncte de contact GUD, care oferă informații de prim nivel și sprijin pentru utilizarea platformei diaspora.gov.ro.

(3) Autoritățile administrației publice locale organizează, în colaborare cu Departamentul pentru Români de Pretutindeni și în coordonare cu instituția prefectului, puncte locale de informare GUD, în special în unitățile administrativ-teritoriale cu un număr semnificativ de cetățeni reîntorși.

CAPITOLUL III - Funcționarea Ghișeului Unic pentru Diaspora

Art. 6

(1) Autoritățile publice centrale cu atribuții în domeniile vizate de prezenta lege au obligația de a înregistra în GUD informații despre toate serviciile publice relevante pentru reîntoarcerea și reintegrarea cetățenilor români din străinătate.

(2) Autoritățile prevăzute la alin. (1) au obligația de a asigura corectitudinea și actualitatea informațiilor înregistrate în GUD și de a le actualiza ori de câte ori intervin modificări.

(3) Fiecare autoritate publică centrală desemnează, prin act administrativ intern, o persoană responsabilă cu gestionarea procesului de înregistrare și actualizare a informațiilor în GUD, care va colabora direct cu Departamentul pentru Români de Pretutindeni.

Art. 7

Informațiile înregistrate în GUD includ, în mod obligatoriu, pentru fiecare categorie de servicii:

- a) descrierea serviciului și scopul acestuia;
- b) cadrul legal de reglementare;
- c) instituțiile competente și datele de contact;
- d) pașii necesari pentru accesarea serviciului, inclusiv documentele solicitate;
- e) termenele de soluționare;
- f) eventualele condiții de eligibilitate;
- g) programele și facilitățile specifice destinate cetățenilor români din străinătate sau persoanelor repatriate;
- h) alte informații relevante pentru beneficiari.

Art. 8

(1) Prin intermediul GUD se asigură, în mod integrat, următoarele tipuri de servicii:

- a) consiliere administrativă privind documentele și procedurile necesare stabilirii în România;
- b) informare și orientare privind integrarea pe piața muncii, inclusiv accesul la măsuri active de ocupare și la servicii de mediere;
- c) informare și consiliere privind integrarea copiilor în sistemul educațional, inclusiv recunoașterea studiilor efectuate în străinătate și măsurile de sprijin educațional;
- d) informare și orientare privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale obținute în străinătate;
- e) informare privind programele guvernamentale și facilitățile existente pentru cetățenii români din străinătate și pentru persoanele repatriate;
- f) orientare privind accesarea programelor de sprijin antreprenorial, inclusiv cele destinate diasporei;
- g) consiliere și asistență pentru accesarea programelor de sprijin destinate achiziționării sau închirierii unei locuințe, inclusiv a programelor guvernamentale sau locale existente;
- h) informare cu privire la sistemul de pensii din România, inclusiv cu privire la procedurile de transfer a pensiilor;
- i) informare cu privire la sistemul fiscal din România, inclusiv cu privire la aspecte ce țin de evitarea sau eliminarea dublei impuneri.

(2) Serviciile prevăzute la alin. (1) se furnizează în limba română și, după caz, în alte limbi de circulație internațională, în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 9

(1) Departamentul pentru Românii de Pretutindeni poate realiza, singur sau în colaborare cu alte instituții publice ori cu mediul academic, studii și analize privind eficiența, costurile și modalitățile de îmbunătățire a serviciilor furnizate prin GUD.

(2) Pe baza studiilor și analizelor prevăzute la alin. (1), Departamentul pentru Românii de Pretutindeni elaborează propuneri de eficientizare și extindere a serviciilor destinate cetățenilor români din străinătate care doresc să revină în țară.

CAPITOLUL IV - Sancțiuni

Art. 10

(1) Neîndeplinirea obligațiilor de înregistrare și actualizare a informațiilor în GUD de către conducătorii autorităților publice centrale prevăzute la art. 7 alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac de către personalul împuternicit din cadrul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

(3) Contravențiilor prevăzute în prezenta lege le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Sumele provenite din amenzile aplicate pentru contravențiile prevăzute de prezenta lege se fac venit integral la bugetul de stat.

CAPITOLUL V - Dispoziții finale

Art. 11

Cheltuielile aferente operaționalizării GUD și ale platformei digitale diaspora.gov.ro, precum și cele necesare punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi se suportă din bugetul Autorității pentru Digitalizarea României.

Art. 12

(1) În termen de maximum 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni și a Autorității pentru Digitalizarea României, cu consultarea prealabilă a autorităților publice centrale implicate, se aprobă arhitectura aplicației informatice GUD și a platformei diaspora.gov.ro.

(2) Arhitectura prevăzută la alin. (1) reprezintă cadrul unitar de dezvoltare și operare al acestora și cuprinde, în mod obligatoriu:

a) arhitectura funcțională, care stabilește structura componentelor aplicației și modul de interacțiune între acestea, inclusiv mecanismele de înregistrare, consultare și raportare a serviciilor;

b) arhitectura tehnică, care definește infrastructura hardware și software necesară, standardele de interoperabilitate, precum și cerințele de securitate cibernetică și protecție a datelor;

c) arhitectura de integrare, care reglementează modul de interconectare cu alte sisteme informatice guvernamentale și europene, cu respectarea principiilor de interoperabilitate.

Art. 13

În termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii prevăzute la art. 13 alin. (1), Autoritatea pentru Digitalizarea României și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni aprobă, prin ordin comun al conducătorilor săi, metodologia de funcționare a GUD, inclusiv normele privind modalitatea de furnizare a serviciilor de consiliere și orientare, standardele de calitate și indicatorii de performanță.

Art. 14

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului

Președintele Camerei Deputaților